

Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва
миёнаи касбии назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

БАРНОМАИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛИИ КАСБИ «ГАЧКОРИ ЌУЗЪИ МЕЪМОРӢ»

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Гачкори қузъи меъморӣ**

Рамзи касб: **СІ 7129** (Стандарти байналмилалӣ таснифоти
машғулиятҳо-2008)

Миқдори модульҳо: **12**

Сатҳҳои Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Тафсир: **01/соли 2025**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

Барномаи таълимии модулии касби «Гачкори чузъи меъморӣ» дар доираи татбиқи Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ҳамкорӣ бо Кумитаи оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои зинаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ таҳия шудааст.

КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ КАСБИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ГАЧКОРИ ҶУЗЪИ МЕЪМОРӢ

Барномаи таълимии модуль дар асоси стандарти салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ» таҳия гардидааст.

Барномаи таълимии модуль касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз _____ № _____ баррасӣ гардидааст.

Таҳиягарон:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Худоёров Ҳасан	Барномасоз	Муассисаи давлатии «Пажуҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли»
2.	Мачидов Ғиёсиддин	Роҳбари маркази захиравӣ, устои таълими истеҳсолӣ	ҶДММ «Кнауф Маркетинг Душанбе», МДТ «Литсейи касбии техникии сохтмони шаҳри Душанбе»
3.	Тағоев Фарҳод	Гачкор	Корпоратсияи Сомон Душанбе

Модераторҳо (миёнчиҳо):

Данило Анищенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёров Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундариҷа

Ихтисорот	5
Муқаддима.....	6
Мафҳумҳо	8
Тавзеҳоти умумии касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ»	10
Захираҳо:	10
Талабот ба таҳассуси омӯзгорон	11
Талабот ба таълимгирандагон	12
Малакаҳои бақортаъминкунии касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	12
Рӯйхати адабиётҳо	14

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функционалӣ (аз ихтисороти « D eveloping a c urricul um », яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҚТ	Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳият
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бақортаъминкунӣ
СБТМ/ISCO	Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (International Standard Classification of Occupations)
ТМ ҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ТИК/ИСТ	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ҚДММ	Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуд
ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
СВ	Салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)-и соҳаи сохтмон (Construction Basic)
СИ	Салоҳиятҳои касбии соҳаи сохтмон (Construction Industry)

Муқаддима

Ислоҳоти иҷтимоӣ - иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон навсозии низоми таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиши ҷумҳуриро тақозо менамояд. Айни ҳол Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбирҳои зиёдеро барои самаранок гардондани низоми мазкур андешида истодааст. Яке аз тадбирҳои басо муҳим гузариш ба низоми нави таълим – методологияи таълим дар асоси салоҳият (ТАС) мебошад, ки дар санадҳои меъёрии ҳукукии зерин инъикос гардидааст:

- Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030;

- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат»;

- Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб;

- Тартиби таъмини сифати тахассусҳо ва тасдиқунии тахассусҳо;

Дар баробари ин, дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 равшан гуфта шудааст, ки дар кишвар рушди «таҳсилоти салоҳиятнокии касбӣ» бо ворид намудани методологияи таълим дар асоси салоҳият зарур аст.

Методологияи мазкур салоҳияти баланди касбии таълимгирандагонро таъмин мекунад, муносибати масъулиятнокро ба кор ташаққул медиҳад, мутахассисро мутобиқи талаботи тахассуснокии бозори меҳнат омода мекунад.

Инчунин, методологияи ТАС ба ташаққул додани «салоҳиятнокии касбӣ» нигаронида шуда, ба ғайр аз омодагии касбӣ дар раванди таълим, ба ҳар як мутахассис барои аз худ кардани сифатҳои шахсии муҳим, аз ҷумла, мустақилият, ташаббускорӣ, қобилияти қабули қарорҳои масъулиятнок, ҷандирии тафаккур, маҳорати доимо таълим гирифтани, азнавқунии донишҳо ва баланд бардоштани фарҳанги касбии худ мусоидат менамояд.

Малакаҳои касбӣ тариқи аз худ намудани салоҳиятҳои фароумумӣ ва заминавӣ ташаққул меёбанд. Салоҳиятҳои фароумумӣ муносибати инсонро ба иҷрои масъалаҳои касбӣ ташаққул медиҳанд, тарбияи ҷунин мутахассисро таъмин менамоянд, ки дар бозори меҳнати дохилӣ ва хориҷӣ талабот дорад.

Барномаи таълимии модуль барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо муҳлати таҳсили 1 сола дар доираи Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

Барномаи таълимии модули барои ҳар як касб таҳияшуда бештар ба таълими амалӣ нигаронида мешавад, ки ҷунин дониш, маҳорату малака ва муносибат, яъне салоҳияти хатмкунандагонро таъмин менамояд, ки дар бозори меҳнат рақобатпазиранд.

Зимни таълими модуль омӯзгор таълими назариявӣ ва амалиро яқвақта дар замина (база)-и муассисаи таълимӣ ва ё истеҳсолот мегузаронад.

Инчунин, дар раванди таълим диққати махсус ба ташаққул додани малакаҳои бақортаяминкунӣ дода мешавад. Малакаҳои бақортаяминкунӣ ин ҳамон салоҳиятҳои калидӣ мебошанд, ки барои ҳар шахсе, ки ҳаёти худро ба нақша мегирад ва фаъолияти касбии ояндаи худро фикр мекунад, зарур мебошад.

Ташаккулдиҳии худи малакаҳоро омӯзгор дар ҳар машғулият тибқи сатҳи таҳассус, мақсад, вазифаҳои модул, натиҷаҳои он амалӣ менамояд. Машғулиятҳоро ба нақша гирифта, усулҳои интерактивиро истифода мебарад.

Барномаи таълимии модули касби «Гачқори ҷузъи меъморӣ» мутобиқи принципҳо ва талаботи методологияи ТАС дар асоси Стандарти салоҳиятҳои касби «Гачқори ҷузъи меъморӣ» таҳия гардидааст. Барнома мундариҷаи ҳар модулро муфасссал мекушояд ва истифода бурдани усулҳои интерактивиро дар омӯзиш тавсия медиҳад. Раванди омӯзиш ҳама домана (спектр)-и воҳидҳои салоҳият, аз ҷумла, фароумумӣ (трансверсали) ва малакаҳои бақортаъминкуниро дар бар мегирад.

Машғулияти амалӣ мутобиқи барномаи таълимӣ дар замина (база)-и муассисаи таълимӣ, дар устохонаи таълимии махсус таҷҳизонида бо назардошти таъмини шароити эргономикӣ гузаронида мешавад. Ғайр аз ин, раванди омӯзиши касбӣ гузаронидани таҷрибаомӯзии истеҳсолиро дар ташкилот, корхона ва муассисаҳо дар бар мегирад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ дар корхонаҳое мегузарад, ки таълимгирандагон зери роҳбарии муҳандис-сохтмончӣ/гачқори таҷрибадор малакаҳои касбии дар раванди таълим гирифтаашонро такмил ва ташаккул медиҳанд.

Яке аз принципҳои асосии методологияи ТАС – ин ҳамкориҳои шарикӣ муассисаи таълимӣ бо корфармо махсуб меёбад. Муассисаи таълимӣ бо корфармо оид ба гузаштани таҷрибаомӯзии истеҳсолии таълимгирандагон, пеш аз анҷоми омӯзиш шартномаи тарафайн мебандад. Дар доираи Лоихаи мазкур вобаста ба ин кумитаҳои соҳавӣ вобаста ба соҳаҳои насосҷӣ ва сохтмон ташкил карда шудаанд.

Барномаи таълимии мазкур дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва омӯзиш, ки тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи фаъолияти амалӣ кардани барномаҳои таълимиро доранд, истифода бурда мешавад.

Мафхумҳо

Барномаи таълимии модули дар асоси салоҳиятҳо – ҳуҷҷати дорои дониш, маҳорат, малака ва муносибатҳои асосие, ки бояд аз рӯи ҳар воҳиди салоҳиятҳои модули дар алоҳидагӣ гирифта шуда, аз худ карда шаванд. Он иборат аст, аз номгӯи элемент/меъёрҳои иҷроӣ воҳидҳои салоҳият, тавсияҳои соатҳо барои ҳар мавзӯ.

Барномаи таълимии модули дар асоси салоҳиятҳо - ҳуҷҷати ифодакунандаи муҳтаво ва меъёрҳои таълим, ки ба модулиҳои (воҳидҳои пурра ва мустақили) таълимӣ тақсим карда шудааст, ки таълими ҳар як модули ташаккули як ё гуруҳи салоҳиятҳо ро таъмин мекунад.

Баҳодиханда – мутахассис/коршиноси баландихтисоси махсус омодашудаи соҳа (бригадир/устои истеҳсолот, коргари таҷрибадор, омӯзгорони ТИҚТО/колледж, муассисаҳои олии таълимӣ), ки аз омӯзиш гузаштааст ва соҳиби сертификати мувофиқи «Баҳодиханда» мебошад.

Баҳодихӣ дар асоси салоҳият – ин раванди ҷамъоварии далелҳо ва дар асоси онҳо қабули қарор оид ба доштан ё надоштани салоҳиятҳои касбии дар барномаи таълимӣ ё модулиҳои алоҳидаи он муқарраргашта аз ҷониби таълимгиранда ё хатмкардаи барномаи таълимӣ.

Банақшагирии баҳодихӣ – раванде, ки қадамҳои ташкил намудани баҳодихиро барои шахси ваколатдор, корфармоён, маъмурияти муассисаҳои таълимӣ, омӯзгорон, баҳодихандагон ва номзадҳои баҳогирандаро муайян мекунад.

Бастаи баҳодихӣ – маҷмӯи ҳуҷҷатҳои дарбаргирандаи предмети баҳогузори, меъёрҳо ва далелҳои иҷроӣ салоҳиятҳо, ҷои баргузори баҳодихӣ, усул ва воситаҳои интиҳобшудаи баҳодихӣ.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳое, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Воситаҳои баҳодихӣ – восита ва амалҳо, ки барои ҷамъоварӣ ва тафсир (интерпретатсия)-и далелҳои дороии салоҳиятҳои таълимгирандагон ҳангоми қабули қарорҳо аз ҷониби баҳодихандаҳо истифода мешаванд.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд, ки дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Корпажӯхӣ (эргономика) – илм оид ба муҳайё кардани шароити мувофиқи меҳнат барои мусоидат дар афзоиши маҳсулнокии он, мувофиқкунонии уҳдадорҳои мансабӣ, ҷойҳои корӣ, пуржа (предмет) ва объектҳои меҳнат, инчунин барномаҳои компютерӣ барои меҳнати нисбатан самаранок ва беҳатари коргар бо назардошти хусусиятҳои ҷисмонӣ ва равонӣ.

Малака – қудрат ва тавоноӣ дар иҷроӣ коре, ки дар натиҷаи машқу тамрин ва гирифтани донишу таҷриба дар табиати инсон пайдо мешавад.

Маҳорат – фаъолияти, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва такрори бисёркарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошууруна табдил меёбад ва имкон

медиҳад, ки шахс натавонанд дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Модул – блоки анҷомдодашудаи ҳаҷми муайяни иттилооти таълимӣ барои иҷрои фаъолияти мушаххас зарур. Вобаста аз талабот ба омӯзиш модулҳои мушаххас таҳия мешаванд ва онҳо метавонанд, аз як то якчанд воҳидҳои салоҳиятҳоро дар бар гиранд.

Меъёр – нишона ё андозае, ки дар асоси он баҳодихӣ, муайянкунӣ ё таснифи чизе анҷом дода мешавад.

Салоҳиятноки – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмуи дониш, малака ва унсурҳои таҷрибаи фарҳангӣ, масъулият ва мустақилият мебошанд, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ бо истифода аз ин унсурҳо мавқеи худро озодона муайян кунад ва муносибати шахсро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ, заминавӣ ва малакаҳои бақортасминкуниро дар бар мегиранд.

Салоҳиятҳои касбӣ – ин маҷмуи дониш, маҳорат ва малакаҳо, ки ба шахс иҷрои супоришҳо ва ҳалли вазифаҳои касбиро дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда имкон медиҳад. Салоҳияти касбӣ воҳидҳои салоҳияти касбӣ ва хусусиятиро дар бар мегирад.

Стандарти салоҳияти касб – ин ҳуҷҷатест, ки ҳадди ақали талаботи меъёриро ба салоҳияти барои касби мушаххас зарурӣ муайян мекунад ва талабот ба салоҳияти касбӣ ва умумифарҳангии шахсро дар бар мегирад.

Тартибот (протседураҳо) – ин иттилоот ё дастурамале, ки ба номзад/баҳогиранда ва баҳодиханда барои баргузори ва қайди баҳо муқаррар мешаванд.

Таснифоти миллии таҳассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки ҷаҳорҷӯбахоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллий эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии таҳассусҳо дорои ҷаҳорҷӯбахое мебошад, ки аз якчанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои таҳассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин, додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таҳассус – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таълими истеҳсолӣ – як ҷузъ (компонент)-и асосии раванди таълим барои мустаҳкамкунии дониш, малака, маҳорат ва муносибат (салоҳият)-и таълимгирандагон дар устохона, озмоишгоҳ, машқгоҳ, хоҷагиҳои таълимӣ ва дигар сохторҳои муассисаи таълимӣ гузаронида мешавад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ – як ҷузъ (компонент)-и асосии раванди таълим барои мустаҳкамкунии дониш, малака, маҳорат ва муносибат (салоҳият)-и таълимгирандагон барои осонии баромадан ба бозори меҳнат. Таҷрибаомӯзии

истеҳсолӣ дар истеҳсолоти мушаххас, дар шароити истеҳсолоти амалкунанда гузаронида мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки он ба чӣ тавр дар ҷои корӣ шахс корро иҷро карда метавонад, таъя мекунад.

Таълими амалӣ – ин ҷузъ (компонент)-и раванди педагогӣ дар замина (база)-и устохонаҳои таълимии муассисаҳои таълимии ибтидоии ташаккулдиҳандаи салоҳиятҳои таҷрибавӣ ва касбӣ.

Усулҳои баҳодиҳӣ – усулҳои истифодашавандаи ҷамъовариҳои далелҳо барои баҳодиҳии салоҳиятҳои таълимгирандагон/номзадҳо, аз ҷумла, раъйпурсӣ, тестгузаронӣ, мушоҳида бо таълимгирандагон, мушоҳидаи мустақим, тақризи ҷониби сеюм.

Тавзеҳоти умумии касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ»

Гачкори ҷузъи меъморӣ иҷрои як қатор уҳдадорӣ ва вазифаҳои зиёди маҷмӯи муайяни салоҳиятҳоро талаб намуда, барои сифатнок ва сари вақт амалӣ кардани фаъолияти корӣ дар доираи касб имкон медиҳад.

Гачкори ҷузъҳои меъморӣ – ин касби алоқаманд бо сохтан ва барқароркунии элементҳои ороишии бино ва иншоот мебошад. Ин мутахассис дорои малакаи кор бо маводи гуногун ба монанди санг, мармар, гач ва ғайра мебошад. Дар қори онҳо асбобҳои гуногун ба монанди асбоби кандакорӣ дар санг, рехтани мавод, ташаккулдиҳӣ ва коркарди сатҳ истифода карда мешавад. Гачкори ҷузъҳои меъморӣ дар нигоҳдории мероси таърихӣ ва роҳандозии намуди эстетикӣ бино ва ёдгориҳои меъморӣ нақши бориз дорад. Усто ҷузъҳоро аз гач тайёр мекунад ва насб месозад. Вай ҳамчунин бо таъмир ва аз нав барқароркунии ҷузъҳои аз гач тайёркардашуда машғул мебошад.

Барои бомуваффақона иҷро кардани вазифаҳои худ гачкори ҷузъҳои меъморӣ бояд тафаккури эҷодӣ дошта бошад, тарҳ ва нақшаҳоро хонда тавонад, ҳамчунин таҷрибаи кор бо мавод ва асбобҳоро дошта бошада. Ғайр аз ин вай бояд нисбати ҷузъҳо бодикқат буда, онро мурағабан иҷро намояд.

Захираҳо:

Таҷҳизот/дастгоҳи зарурӣ	Маводи сарфшаванда
•Суянҳо Парма (перфоратор) •Миксер •Компрессор •Шурупверт •Тапонча барои ранг (пистолет) •Лобзик •Болгарка •Кунҷбури барқӣ (углорез) •Сатҳсанҷи лазерӣ (лазерный уровень) •Чангкашак	•Тапонча барои ширеш •Омехтаҳои хушки гачӣ •Ротбанд •Фуген •Гачтахта •Профили филизӣ •Профили самтнигор •Саморез •Чопик •Тур •Перфикс •Ширеш (ПВА)

Асбобу анҷом • Белчаи пулодӣ (шпатель) • Навардча (валик) • Чутка (щётка) • Чадвал • Чадвали секунча (угольник) • Шоқул • Арра • Мастерок • Қалам • Корд • Карета • Сатил • Элак • Искана (мачмуъ) • Ранда • Болика • Табар • Бел • Белчаи резинӣ • Сатҳсанҷи обӣ • Обтарозу (уровень) • Набивка (отбивочник) • Рулетка • Қайчӣ (оҳанбурӣ ва қоғазбурӣ) • Скалпел • Мехкашак • Мурваттоб • Қолабӣ қачбур (угольник шаблон) • Тёрка • Нурафкан (прожектор) • Ароба • Раҷҷачӯб (правило) • Анбур • Қолабҳои ядакӣ • Қолабҳои резинӣ (формопластикӣ)	• Моеъи сахт (жидкий гвозд) • Таҳрангҳо • Пигментҳо • Колер • Эмулсия • Дастпушакҳо • Воситаҳои муҳофизатӣ ва либосҳои махсус • Сунбода (наждак) • Ришта • Мехча • Ғач (алибастер) Маводи таълимӣ • Стандарти салоҳиятҳои касби «Ғачқори ҷузъи меъморӣ» • Барномаи таълимии модуль • Коркарди методии машғулият, нақшаҳо ва воситаҳои баҳодихӣ, тавсияҳои методӣ вобаста ба касби «Ғачқори ҷузъи меъморӣ» • Китобҳои дарсӣ оид ба ғачқорӣ • Воситаҳои айёнии таълимӣ (маводи видеой, рӯнамоиҳо) • Маводи зарурии дафтардорӣ (канселярӣ) • Дастури таълимӣ барои методистҳо ва омӯзгорони низоми ТИҚТО ҚТ «Усулҳои ҳамгироии (интерактивии) таълим» Таҷҳизоти таълимӣ • Компютер • Принтер • Проектор • Тахтаи электронӣ/экран Воситаҳои химоявии инфиродӣ • Пойафзоли махсус • Либоси махсус • Дастпӯшҳо • Тоскулоҳ (каска)
---	---

Талабот ба таҳассуси омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Ғачқори ҷузъи меъморӣ» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донанд;
- на кам аз 3 соли таҷрибаи кории ғачқори ҷузъи меъморӣ дошта бошад;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

- сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 3-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба таълимгирандагон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Гачкори чузъи меъморӣ»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Малакаҳои бақортаъминкунии касби «Гачкори чузъи меъморӣ», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бақортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки қорфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳоро байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	-шунидан ва дарк кардан; -бурро ва қушоду равшан баён намудан; -меҳрубон будан; -суботқор будан; -мубодилаи иттилоот кардан; -бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ муошират кардан.
Қор дар даст, ки ба муносибатҳои қорӣ самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	-дар дастаҳои синну соли гуногун, новобаста аз ҷинс, наҷод ва мансубияти динӣ қор кардан; -мустақилона ва ба сифати аъзои даста қор кардан; -дақиқӣ; -масъулнокӣ; -меҳнатдӯстӣ; -сарфақорӣ; -донистани Кодекси меҳнат.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	-зоҳир намудани мустақилият ва ташаббусқорӣ дар ошқор ва бартараф кардани мушкилот; -дурандешӣ; -бовиҷдонӣ; -маҳорати расонидани ёрии аввалия.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои бадастоварии натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	-мутобиқшавӣ ба вазъиятҳои нав; -муайян кардани имкониятҳои барои дигарон ғайриҷашмдошт; -татбиқ кардани ғояҳо ба амал; -иштирок дар раванди ташаккули пайваста; -омодагӣ ба навоварҳо; -зиракӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолиате, ки банақшагирии стратегияи дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуҳлатро таъмин менамояд.	-мақсадгузории мушаххас ва натиҷаҳои қор; -банақшагирии қор ва истифодаи захираҳо, аз ҷумла идоракунии вақт; -муайян ва ҷобаҷокунии афзалиятҳо; -ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; -бодикқатӣ; -муташаккилӣ;

	-қоидаҳои тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
Худидоракуни, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	-мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; -боварӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; -устувории ахлоқӣ; -масъулиятнокӣ -риояи одоб (этика) ва зебошиносӣ (эстетика).
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатиҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	-эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; -омода будан ба сарфи вақт ва саъю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; -хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва бидуни он; -самимият барои ғояҳо ва усулҳои нави идоракунии худомӯзӣ; -дастгирии ҳамкорон ва барқарор кардани робитаҳо; -истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор)
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	-донистани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; -хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; -мавҷудияти тавоноии ҷисмонии мувофиқ.

Руйхати адабиётҳо

1. Китоби гачкорӣ Душанбе 2023 Н.Я. Сенаторов, А.Н. Коршунова, Н. Е. Муштаева.
2. Санъати гачкорӣ Душанбе 2019, Одинозода Б.Э., Пиров Т.М.
3. Алфрейно - живописные работы Ярославъ1989. А.Е. Сурженко.